

DRAUGAS
VIENINTELIS TAUTINĖS IR
TIKYBINĖS MINTIES LIE-
TUVIŲ DIENRAŠTIS AME-
RIKOJE.

DRAUGAS

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN CATHOLIC
DAILY IN AMERICA.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS PENKTADIENIS, RUGSĖJO-SEPTEMBER 20 D., 1935
No. 222 3c A COPY ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 Telefonas: Canal 7790 METAI-VOL. XIX

VOKIETIJA PASIRYZUS PULTI KLAIPEDA

ANGLIJA GALI SUSIKIRST SU ITALIJA

Lloyd George pareiškia, kad
bus karas

TAUTŲ SĄJUNGA LAUKIA MUSSOLINIO ATSAKAMO

LONDONAS, rugs. 19. — Svetimų kraštų militariniai tėytojai pareiškia, kad rimta situacija greitu tempu vystosi Viduržemių jūroje ir ši jūra šiandien atrodo, kai parako statinė, kuri gali būt sprogdinta.

Jie pažymi, kad Italijos Etiopijos nesutikimų klausimas kaskart darosi antraeilis. Pirmojon vieton veržiasi Italijos Anglijos nesutikimai. Abidvi valstybės jau turi sutraukusios jūros ir oro laivynus į strategines vietas. Anglija skubiai mobilizuoja reikalingas atsargas.

Buvęs Anglijos premjeras Lloyd George pareiškia, kad Anglija neišvengs karo su Italija. Prie to karo prisijungs ir kitos valstybės. Bus naujas pasaulinis karas.

ZENEVA, rugs. 19. — T. Sąjungos komiteto pirmininkas, Ispanijos delegatas Salvador de Madariaga, pareiškia, kad Etiopija, matyt, pripažins komiteto įduotus jai pasiūlymus. O nuo Mussolinio dar nesulaukiama atsakymo. Jo delegatas baronas Aloisi, kurs vakar buvo pasiryžęs vykti Romon, pasilieka Zenevoje ir per telefoną turi dažnus pasitarimus su Roma.

ETIOPIJA APSIRŪPINA MAISTU

ADDIS ABABA, rugs. 19. — Imperatorius Haile Selas sie įsakymu Etiopijos vyriausybė imasi priemonių, kad apsirūpinus ilgiems laikams maistu. Imperatorius pareiškia, kad kraštui yra reikalinga sukrauti dideles maisto atsargas, kad karo laiku neišiktų badas kariuomenės ir gyventojų.

Sudaroma maisto gamybai ir paskirstymui atitinkama organizacija. Savo keliu visokis negendantis maistas kraujamas į sandelius.

GATVEKARIAI PAKEICIA- MI BUSAIS

Evanstone gatvėkarių kompanija gatvėkarius pakeičia busais iki bus ištaisytos visos mieste gatvės.

MUSSOLINI NESĄS DYKŲ NIŲ KOLEKTORIUS

LONDONAS, rugs. 19. — Daily Mail korespondentas Romoje praneša, kad jam vakar tekę kalbėtis su premjeru Mussoliniu dėl Etiopijos. Yra žinoma, kad T. Sąjunga siūlo Italijai dvi dideles Etiopijos provincijas, kad tik ji išsižadėtų ten karo.

Mussolini į tai atsako, kad jis nėra dykynių kolektorius. Siulomos provincijos yra Danakil ir Ogaden. Jų viena yra nuklota baltąja druska, o kita — akmenimis. Paprastus smiltynus galima su dideliu vargu pakeisti įdirbama žeme. Ko panašaus neatliks su druskos ir akmenų klodais, kur neauga joki augalai ir kur patys etiopiečiai neįmano įsigyventi.

Ko panašaus Italija neieško. Ji turi pakankamai dykynių Libijoje. Ji reikalinga įdirbamos žemės, pareiškia diktatorius.

ITALIJA UŽTRAUKIA VI- DAUS PASKOLĄ

ROMA, rugs. 19. — Mussolinio vyriausybė nusprendė užtraukti didelę vidaus paskolą, reikalingą karo žygiams prieš Etiopiją.

Be to, skiriami nauji mokesčiai ir didinami kai kurie senieji. Didinamos geležinkeliais važinėjimo ratos.

Taip pat vyriausybė imasi priemonių, kad užtikrinus Italijai ekonominę nepriklausomybę, jei Anglijos pastangomis būtų užblokuotas Gibraltaras ir Suez perkasas.

UŽDAROMAS MEKSIKOS UNIVERSITETAS

MEXICO CITY, rugs. 19. — Istorinis vietos Meksikos universitetas uždaromas, kadangi neturi fondų, vyriausybei atšaukus savo subsidiją. Vyriausybė žadėjo įstaigai subsidiją, jei ten bus įvesta socialistiško mokslo programa. Universiteto vadovybė pasipriešino tos rūšies programai.

ŪKININKAI ORGANIZUOJASI PRIES GALVIJŲ VAGIUS

Will apskrityje, Illinois valstybėje, priviso galvijų vagių. Ūkininkams tas nepakenčiama. Anadien jie turėjo masinį suvažiavimą tuo reikalu Joliete ir sutarė susiorganizuoti ir apsiginkluoti prieš vagius. Čia vaizduojamas išrinktas organizacinis komitetas, kuriame be ūkininkų yra Will apskrities šerifas ir valstybinis prokuroras.

PRASIMANYMAI APIE ŽUVUSIĄ BELGŲ KARALIENĘ

BRIUSELIS, Belgija, rugs. 19. — Kai Belgija apgaili žuvusią savo karalienę ir reiškia simpatijos jaunam karaliui, Paryžiaus laikraštis Le Temps paduoda pikty prasimanymų apie karalienę. Laikraščio korespondentas rašo iš šio miesto, kad princesė Astrida perėjus katalikybėn keletą savaičių prieš gimiant pirmajam jos vaikui. Tas, esą, būvė reikalinga valstybiniu sumetimais.

Belgų laikraščiai pareiškia, kad tas yra prasimanymai.

Visų pirma, belgų konstitucija nereikalauja, kad karalius, ar karalienė būtų katalikais, nors didelė belgų dauguma yra katalikai. Nurodo, kad pirmasis Belgijos karalius Leopoldas I buvo protestantas ir mirė tokiu būdama.

Antra, belgų karalienei pirmasis vaikas gimė 1927 m., spalio 4 d., o ji priimta Katalikų Bažnyčioje 1930 m., rugp. 6 d.

Pagaliau pažymima, kad karalienė po susituokimo pasimetė su liuterionizmu ir apie ketverius metus jai ėmė nuodugnau susipažinti su Katalikų Bažnyčios tiesomis.

SURASTA KOMUNISTŲ SPAUSTUVĖ

KLAIPĖDA. — Kurpių gat. saugumo policija rado slaptą kom. spaustuvę ir priejvalstybinių klišių. Suimti du komunistai.

NACIŲ LAIKRAŠČIAI VĖL PUOLA KATALIKUS

BERLYNAS, rugs. 19. — Nacių laikraščiai iš naujo pradėjo pašėlusiai pulti katalikus. Puolami kunigai, spaudinamos kunigus įveidžiamos karikatūros.

STEIGS MOKYKLĄ KOVAI PRIEŠ KOMUNIZMĄ

DETROIT, Mich., rugs. 19. — Zinomas per radiją kalbėtojas kun. C. E. Coughlin paskelbė, kad jis steigs mokyklą, kurioje jaunimas bus mokomas panieką reikšti raudonajai vėliavai.

Jis reiškia vilties, kad jo įsteigta mokykla bus kertinis akmuo kampanijai prieš komunistus visam krašte.

Mokyklos įsteigimui bus sukeltas apie 300,000 dol. fondas. Mokykloje bus vietos apie 100 m. buvo pirmoji komunizmo mokykla bus dedikuota kunigui Pro, jėzuitui, kurs 1926 m. buvo pirmoji komunizmo mokykla Meksikoje.

Tik su mokyklomis yra galima pašalinti raudonojo siauro pavojų šiame krašte, pareiškia kun. Coughlin.

ĮSAKO VAIKAMS STUDI- JUOTI NACIIZMĄ

BERLYNAS, rugs. 19. — Nacių švietimo ministeris B. Rust paskelbė įsakymą, kad kas kiekvieną šeštadienį visi mokyklas lankantieji vaikai privalomai studijuotų nacių partijos "principus."

PLATINKITE "DRAUGĄ"

KUNIGAS SUTEIKĖ AB- SOLIUCIJĄ ŽUVUSIAI KARALIENEI

LONDONAS (per paštą). — Vietos katalikiškas laikraštis Universe paduoda žinių, kaip suteikta absoliucija Šveicarijot žuvusiai belgų karalienei Astridai.

Tai atliko kun. Severinas Pfister iš Kuessnacht miesto, netoli kurio įvyko automobilio katastrofa.

Kaip tik įvyko nelaimė, tuo jau per telefoną apie tai pranešta vyriausybės distrikto ofisui Kuessnacht. Kas telefonavo, nesužinota. Miestelio klerkas greit apie tai painforavo kun. Pfisterį.

Kun. Pfister akimirkoje pasiūlymė šventų aliejų, pasiūlymė taxi ir bendrai su klerku nuvažiavo katastrofos vieton. Kunigas ten paklausė šalia sužeistosios stovinčio vyro (o tai buvo belgų karalius), ar sužeistoji yra katalikė. Gavęs teigiamą atsakymą jis suteikė miršančiajai absoliuciją. Atsižvelgus į karalienės padėtį, tik jos kaktą patepė šv. aliejais. Po to už kokios minuton nelaimingoji mirė ir jos kūnas užklotas.

Nuo įvykusios katastrofos iki kunigo atvykimo nelaimės vieton praėjo apie 10 minutų.

KAUNAS. — Paskutinėmis savaitėmis 50 žydų išvyko Palestinon. Jų būtų negaila, bet taip pat išvežta ir 8,400,000 litų Palestinon. Ir reikia manyti, kad slapta, be varžymų, yra išvežę antrą tik.

NUMATOMA, KAD TĄ ŽYGIŲ VYKDINS GREITU LAIKU

Konfliktas pasireiškęs tarp sig-
natarinių valstybių

ITALIJA ATVIRAI LAIKOSI LIETUVOS PUSĖS

BERLYNAS, rugs. 19. — Dar vienas vieningas frontas ima braskėti ir lūžti. Tai Anglijos, Prancūzijos ir Italijos frontas Klaipėdos krašto klausimu. Kaip matosi, Italija įlaužia šį frontą, atvirai pareidama Lietuvos pusėn. Anglija ir Prancūzija politiniais sumetimais nori Lietuvą dar daugiau "paspausti," kad ji per aštriai neapsieitų su Klaipėdos krašto vokiečiais, o Italija su tuo nesutinka. Italijos spauda atvirai rašo, kad Klaipėdos krašte vokiečiai sudaro gyventojų mažumą, kad tuo tarpu Vokietija seniai pasaulį įtikina apie vokiečių daugumą tame krašte.

Klaipėdos krašto statuto nėra galimybės vykdyti vykusiai, kadangi vokiečiai stato kliūtis. Šiuos vokiečių remlia Vokietija ir jie jaučiasi, kad jie gyvena ne Lietuvos krašte, bet Vokietijoje.

Vienas amerikietis korespondentas randa, kad jei Italija stovi Lietuvos pusėje, Lietuva gali jaustis drąsesnė, kad stipriau sužnybus vokiečius triukšmaddarius Klaipėdos krašte. Tačiau tas visgi

NACIAI PALEIDO ŽUR- NALISTĄ

BERLYNAS, rugs. 19. — Nacių autoritetai pristatė Šveicarijos pasienį pagrobė ten žydą žurnalistą Bertholdą Jacob alias Saloman ir paleido.

Šveicarijos vyriausybė energingai protestavo už jo pagrobimą ir daug dirbo už paleidimą. Pagrobtasis išlaikytas apie pusmetį kalėjime Vokietijoje.

KALINĮ NULINČIAVO BYLOS LAIKU

OXFORD, Miss., rugs. 19. — Bylos nagrinėjimas baigėsi vienam negrui, 28 m., kurs buvo kaltinamas žmogžudyste.

Prisiekiusiems teisėjams svarstant kaltinamojo likimą, baltųjų gauja įsiveržė kalėjimui, išvilko kaltinamąjį, išvežė iš miestelio ir pakorė. Teisėjas paleido prisiekiusius teisėjus.

neišspręs to krašto painaus klausimo. Ir anot korespondento yra tik du išėjimai iš to užburto rato:

Arba Lietuva privalo Klaipėdos kraštą absoliučiai įjungti savo valstybėn, arba Vokietija turi jį atplėsti nuo Lietuvos.

Ir atrodo, kad Vokietija kurią nors dieną užgrobs Klaipėdos kraštą, gal ateinančią žiemą. Ji tai mėgins atlikti greičiau, jei matys, kad Lietuva ten daugiau įsivyrų, o ypač jei Italija susikirs su Anglija dėl Etiopijos. Vokietija tik laukia atitinkamos progos, kad savo planus įvykdžius.

Jei tarp Anglijos ir Italijos pasireiškės karas, vokiečiai sukils reicho naudai ne tik Klaipėdos krašte, bet Austrijoje ir kitose nuo vokiečių per pasaulinį karą atimtos teritorijose. Šiuos sukilimus seniai planuoja Berlynas.

Zinovai sako, kad Vokietija su šiais planais ir gali laimėti, kadangi Europa bus daugiausia užimta konfliktu Viduržemių jūroje ir Afrikoje ir jai nebus progos rūpintis mažųjų valstybių likimu.

GĖLININKAS GAVO 10 DIENŲ KALETĮ

Gėlininkas P. Javaras iš Oak Park teismo nubaustas 10 dienų kalėti už teisingumo vykdymui kliūčių statymą. Javaras atsisakė teisme identifikuoti du mušikus, kurie jį sumušė. O prieš tai jis juos pozityviai identifikavo.

10 NUŽUDYTA, 20 SUŽEI- STA MEKSIKOJ

MEXICO CITY, rugs. 19. — Žiniomis iš Puebla, apie 100 gyventojų iš San Jeronimo puolė gretimą Acuestomac miestelį. Puolikai ten 10 asmenų nužudė ir 20 sužeidė. Sunaikinta keletas gyvenamųjų namų.

To priežastis, tai kilę nesutikimai dėl laukų ribų nustatymo.

ORAS

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Numatoma giedra; kiek vėsiu.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
 BENDRADAVIMAS IR KORESPONDENTAMS RAŠTŲ NEGAZINA.
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
 Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 30c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
 Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago
"DRAUGAS"

Skelbimai sekančiais dienai priimami iki 5 val. popiet.

Skelbimų kainos prisiūpamos parskaiavus. Bendradarbiams ir korespondentams raštų negažina. Nepašalinti raštai padaryti ir neprisiūpami tam tikrais atvejais.

Redaktorius priima — nuo 4 val. iki 5 val. popiet. Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.
 PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$1.50; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse: Pirmajam mėnesiui — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — 30c.

DIENOS KLAUSIMAI

SPALIŲ DEVINTOJI

Kasmet, rudenini atėjus, baigiantis piknišką sezonui ir prasidedant visuomeniškiems darbams salėse, pirmoje vietoje Amerikos lietuviai atsimeina Vilnių. Amerikos lietuviai rudeninio sezono veikimą pradeda Vilniaus pagrobimo sukaktuvių minėjimu.

Šiemet Spalių Devintąją minėsime su pakilesniu ūpu ir su didesniu susirūpinimu, negu per eilę metų praeity. Šiemet Kaune įvyko viso pasaulio lietuvių kongresas. Ten išvija sustiprino ryšius su tėvyne, ten padidino pasiryžimą vaduoti Vilnių.

Toliau, karo debesis tirštėjant, privalone labiau budėti ir prisirengę būti prie visko. Kaip didžiajam karui kilus, lietuviai pasinaudojo proga nepriklausomybę gauti, taip, naujam karui kilus, turėsime stengtis atkovoti Lietuvai Vilnių ir jai priklausančias žemes.

Taigi minėkime Spalių Devintąją — Vilniaus pagrobimo sukaktuves ir būkime pagatavi ištiesti Lietuvai pagalbos ranką, jei jai prisisis stoti į kovą už Klaipėdos palikimą ir Vilniaus atgavimą.

SKOLOS GALI LAUKTI

Europos valstybės tebėra Amerikai skolingos apie 12 bilijonų dolerių. Kai Amerika reikalavo iš Europos valstybių mokėti karo skolas, tai jos teisinosi, kad dėl biednystės negalincios mokėti.

Dabar štai matome, kad Europos valstybės tik ginkluojasi ir rengiasi kitam didžiam karui. Reikiška, ginklams turi, bet skoloms mokėti pinigų neturi. Skolos, mat, gali laukti.

Perdaug kaltinti Europos skolininkus už skolų nemokėjimą negalima. Juk iš dalies pati Amerika davė pavyzdį, kaip obligacijų nepildymas švelniai praeina ir nesakoma, kad tai yra konstitucijos laužymas.

Europos valstybės nustojo Amerikai skolas mokėti tada, kai pamatė, kad Amerikos bankrutuojantieji bankai ir visokie Insultai nuneša žmonėms milijonus dolerių ir iš to nieko bausaus nesidaro. Europiečiai matė, kad subankrutavusių bankų ponai po senovei puikiai gyvena, kad bankų turto likučius receiveriai eikvoja, kad iš tų likučių advokatai naudojami, o depozitoriams "rejiefa" pakša, jei kitaip neišsiverčia. Tokia padėtis Amerikoje matydami, europiečiai suprato, kad dėl Amerikos skolų galvos nereikia kvaršyti. Europiečiai samprotavo šitai: jei Dėdė Samas gali leisti "nusokyti" savo piliečius, tai, mes svetimi, be sąžinės graužimo galime Dėdę Samą "nusokyti".

ATSIRADO TEISIŲ GYNĖJAS

Tautų Lygos Taryboje buvo pasiūlytas šitoks būdas sutaisyti Italiją su Abisinija: Pavesti Abisiniją Italijos globai, bet ta globa turi būt Tautų Lygos priežiūroj. Tam sumanymui pasipriešino ne kitas kas, o Lenkijos užsienio reikalų ministeris Beckas. Girdi, toks planas skriaudžias Abisiniją.

Atsirado, mat, užtarytojas. Jautri tenko sąžinė ir gilus teisybės atjautimas verčia priešintis užsimojimui skriaudą padaryti abisiniečiams. Bet Lenkijos vyriausybės narių sąžinė yra visai rami dėl pėsiškiškų skriaudų padarytų lietuvių, baltgudžių ir ukrainiečių tautoms.

Lenkas turi tiek morališkos teisės stoti už abisiniečių reikalus, kiek girtuoklis už blaivybę.

BULVIŲ KLAUSIMAS

Bulvių klausimas Amerikoje pasidarė gyvu klausimu. Taip įvyko dėl to, kad Agrikultūros Departamentas užsiminė apie bulvių gamybos kontrolę. Dabartinės administracijos priešinginkai pasiskubino su šio sumanymo niekinimu ir, žinoma, kartu niekinimu ir pačios administracijos.

Štai kas ir kodėl ketinama daryti bulvių klausimu.

Pernai bulvių užderėjo labai daug. Farmeriai jų visų negalėjo išparduoti ir negalėjo patys sunaudoti. Niekais nuėjo 3 milijonai bušelių bulvių.

Niekam nėra išrokavimo gaminti gėrybes, kurių negali sunaudoti ir kurios niekais nueina. Avalo fabrikantas neturi jokio išrokavimo gaminti daugiau šiušių, negu gali tikėtis išparduoti su pelnu. Farmeriai irgi nėra jokio išskaičiavimo veisti tiek kiaulių arba auginti tiek bulvių, jei nėra galimybės tų gėrybių parduoti įmanomomis kainomis.

Fabrikantai pats numano kiek jie galės parduoti savo gaminių. Kas kita yra su farmeriais. Jie tokio aprokavimo padaryti negali. Todėl jiems eina pagalbon valdžia. Agrikultūros Departamentas jau davinėjo farmeriams nurodymus apie kiaulių veisimą, apie kviečių, tabokos, kornų ir t.t. auginimą. Dabar valdžia teiks nurodymų ir apie bulvių auginimą. Tai bus bulvių kontrolė.

Dėl šitos kontrolės bulvės turbūt pa-brangs. Tai nemalonus bus apsiereikšimas miestiečiams. Bet reikia įneiti į padėtį farmerių ir valdžios. Farmeris nenori, kad jo darbo vaisiai eitų ant niekų arba kad jo darbas jam neapsimokėtų. Taigi čia ir įneina valdžios pareiga derinti miestiečių ir ūkininkų reikalus.

RESPUBLIKONAI BEJEGIAI

Praėjusį antradienį įvykė įvairiuose miestuose iškilmingi konstitucijos sukaktuvių minėjimai buvo respublikonų surengti. Jie tą darė partinių išrokavimu. Tie programai buvo pradžią respublikonų agitacijos už savo partiją prezidentiniuose rinkimuose ateinančiuose metuose.

Respublikonai nusitvėrė Konstituciją todėl, kad pasidarė proga prikišti dabartinei administracijai konstitucijos laužymas. Respublikonai tą priekaištą įsikando ir nepaleidžia. Tai jų svarbiausias argumentas prieš prez. Roosevelta. Bet tas aiškiai parodo, kad respublikonai negali sugalvoti tokio programo, kuriuo galėtų žmones patraukti į savo pusę. Tikisi savo tikslo atsiekti apkaltindami dabartinę administraciją konstitucijos laužyme, o save paskelbdami konstitucijos gynėjais.

Respublikonų pastangų tuštumą rodo pati jų ginamoji konstitucija. Konstitucijoje pasakyta, kad žmonėms norint joje galima daryti pakeitimus ir papildymus.

Praėjusį antradienį Chicagos Daily News turėjo editorialą antgalviu "Watch Mem. 1". Išrodinėjama, kad dabar pasaulio akys nukreiptos į italų - abisiniečių ginčą ir į Vokietijos persekiojimus. Todėl į Klaipėdos reikalus neatsižvelgiama. O Klaipėda esanti opiausia Europos vieta.

Kai Genevoj, Tautų Lygos posėdžiuose, įsismarkauja diplomatinė kova, tai kartu Anglijos ir Italijos karinės jėgos tik didinamos ir stiprinamos. Iš visų pasaulio jūrų Anglijos karo laivai plaukia į Viduržemine jūrą.

Gen. Pershing, buvusis vyriausias vadas Amerikos armijos Didžiojo Karo metu, dabar randasi Paryžiuje. Neseniai jam buvo suėję 75 metai amžiaus.

1934 metais American Telephone and Telegraph Co. įplaukų turėjo \$125,351,786, General Motors \$94,769,131, Du Pont \$46,701,465.

Kun. Daniel A. Lord, S. J.

Dievas ir Depresija

KUN. KARALIAUS PREMIJUOTAS VERTIMAS

Vertė A. P. Sandys

Keisti Dievaičiai

Aukšinis veršiukas buvo vienas moderninių dievaičių, bet svarbiausias. Dar žmonės nebuvo matę, išskyrus Romos pantheonu (bažnyčios pašvęsta romėnų dievams, ypač Marsui — karo dievaičiui ir Jupiteriui — visų dievų tėvui), tiek įvairių rūšių dievaičių, kiek mačiusi ir garbinusi dabartinę mūsų civilizaciją.

Pasaulis garbino dinamo ty-lutį parpiną, kuris buvo galybės davėjas ir energijos šaltinis. Vaikučių gyvastis buvo aukojamos Naujosios Anglijos verpimo mašinerijai, Pietų dirvų ir Vidurvakarių išdirbystei. Raudonuojančios, geltonuojančios danguje liepsnos, kurios iškraipė plieną į mistiškus pavydulus, buvo tai aukų liepsnos, naikindamos gyvybes ir sielas.

Zmogus, lengvastabų garbintojas, klupščias garbino tą savo sutvertą mašineriją. Ji-sai liko greičiau sužavėtas savų padirbtų žaislų gale, greitumu ir gudrumu, negu savo proto galybe, kuri tuos daiktus pirmiausiai sutvėrė.

Naujos Bažnyčios ir Kunigai

Bažnyčios užgimė pagerbti šiuos dievaičius. Žmonės sumokėjo dideles pinigų sumas melstis akcijinių bendrovių mainų šventyklose. Dangoraižiai įgyvendino savo patalpose prekybos dievašnikus. Bokštai žarstė dangaus debesis, netiktai, kad pagerbus Prekybos dievaitį, bet kad išskėlus žmogaus vardą ir išlaikius ant jo netaip laimingų draugų lūpų jų garbingąjį vardą.

Didžiosios centralinės bažnyčios steigė mažasias, taip kaip didžiosios korporacijos prieš savų didžiųjų plentų tvėrė mažuosius, susibūrusius plentus, prieš kurių angu ir kles-tėjo maži miesteliai. Šie plentai privalėjo būti šių miestelių gerų laikų atnešėjai ir viso gero šaltinis.

Šiose mūsų bažnyčiose ir šventovėse tupėjo keleta aukštųjų kunigų. Gi jų pasekėjai žinojo, kad juose buvo magiškas Mido karaliaus gotumo palytėjimas. Ištikrųjų, šie aukštieji kunigai buvo moderninių dievaičių numylėti. Pavestis netikusį metalą auksu, buvo didžiausia galė. Tapti turtingu be teisingo darbo, bet per troškimo ir rankų gudrumo galią, ištikrųjų buvo aukščiausias sieksnis.

Dievaičiai tampa nebylūs

Penki metai prasiško ir, šioji permaina toli gražu baugina. Taksėtojo juostelė, kuri neseniai pasakojo greito pelno ir augančių turtų pasakaitę, virto padengtu retėžiu, kuris traukė žmoniją nepasisekiman, desperacijon ir, galų gale, savižudybėn.

Galingoji deivė mašina, kurioji turėjo sutverti dangų žemėje, veik sutvėrė naują pragarą. Kaip anteris Molochas, (graikių ugnies dievaitis, kuriam buvo aukojami gyvi žmo-

nės sudėjo visą savo ateities viltį? Jei Jis rūpinasi laukų gėlėmis ir maitina dangaus sparnuočius, ar Jam tad gi, nors truputį nerūpi apie vingiuojančias žmonių laukiančių duonelės, kurios tęsiasi toli ir dreba įvairiose pasaulio ūksmėtose vietose?

Kaip gali egzistuoti šitokia panika, turtų netekimas, biznio nupuolimas, žmonių nuo darbo atstatymas, jei Dievas yra mielaširdingas, gailestingas tėvas, kaip Jojo kunigai skelbia Jį esantį.

Pagaliau, prisimeta kitas abejutiškas išmėtinėjimas. Ar ištikrųjų yra Dievas? Jei Jis yr, pasirodo, kad visai mažai rūpinasi apie pasaulį, kurį sako būk sutvėrė ir tuos žmones, kurie jame gyvena.

Valgyk, gerk ir užmirsi

Tada iš abejutiškos, nusiminančios širdies kilsta naujas gyvenimo kodas — įstatymas. Jei viskas taip netikra, nesaugu, kamgi visai reik rūpintis? Valgyk, gerk ir užmirsi grūvantį pasaulį. Su visu smarkumu imkisi ką tik gali iš gyvenimo Dievas vis tiek pasauliumi nesirūpina. Pagaliau, kam Dievas ir Jo įsakymai pasauliui tur rūpėti? Religija yra deluzija, klaidą, kuri prigavo mūsų. Šes tik pažįstame dabartinį egzistuojantį pasaulį. Jei lenkty-nių karina yra galingumas ir grobimasis, mes irgi tapkime galingi ir grobūs. Imkime iš

GAISRAS UPYNOS MIETELY

Upynos miestely sudėję Rozenfeldo lentpjūvės ir malūno namai. Gaisras buvo labai didelis ir sunaikino dalį apdirbtų medžių, bet spėjama, kad užsidedę iš garinio katilo.

PO SVIETĄ PASIDAIRIUS

Labą dieną! Nenustokim nodiejos! Skrajaus per mares čėsas dar nėra pasibaigęs. Kitais metais tas čėsas anksčiau pasibaigdavo, ale šimtetis spešil nesibaigia, ba skrajus turi įvykti. Šimtetis Augusto mėnesį Čikagoj reikėjo pečių kurenti, o dabar užpuolė vidurvasario karščiai — nors bėg ir leiką maudytis. Šturmai ant marių ir gi jau slabnėja, o šarmų (icing condition) ore dar nėra. Lak. Vaitkus (kaip ir visą vasarą) studijuoja oro temperatūrą. Nepasiduokim klaidinantiesiems gandams.

Toks, maždaug, nodiejai ne nustoti šturmogramas atėjo iš Niū Jorko. Kitais keliais betgi ateina kitokios navynos. Sakę, kad su Sentebriu pasibaigsia pėdžių mokėjimo čėasai, ba išspendyti net ir tie 1,000 litų, ką seno krajaus ministerių kabinetas, prieš porą mėnesių, iš džiaugsmo, kad "Baltoji Gulbė" jau skrenda, buvo atateligrafavęs. Kasos durys būsią uždarytos ir po to kilsią šturmai dėl pačios "Gulbės" likimo. Bet, jei ji bus išlaikyta, tai kita met, jei ant marių nebus šturmy, vėl bus rengiami gudbai pasakymai, tik jau ne Vaitkui, ale — Vai vadai.

Na, betgi turėkim kantrybės. O jei kam užeis depresinias ant kantrybės, darykit taip kaip žemiau padainuosi: Greit dienelės bėga, Žiemužė atslenka; Šelpkime kantrybe Tuos, ką jos netenka.

Moterys, rutelės, žiūrėkite, kad jūsų vyrai būtų taip pavyzdingi, kaip Ignas Kuprelis arba Pranas Tešlius. Su sėjė aną dien vienam taverne Ignas sako Pranui.

— Zinai ką, aš visuomet laikau šventa pareiga pasakyti savo žmonai viską, ką tik aš žinau ir darau.

— Tas niekis, — atsako jam Pranas, — aš savo žmonai pripasakoju ir tokių dalykų, kokių nežinau ir niekad nėra atsitikę.

Bruno Zenočius Tadui Singeliui peršia savo kaimyno dukterį Barbę. — Nors tiesa, jau sena, ale už tai kraičio turi namą išmokėta, — sako Zenočius. Po kiek laiko ateina Singelis pas Zenočių ir sako: — Tu man melavai. Barbės tėvų namas turi didelį murgiečių. Taigi, kraitis mažas.

— Nu, kad kas dėl kraičio, tai gal biskį ir perdėjau, ale kad Barbė jau sena, tai pats pamatei, — atsakė Zenočius.

ŠV. KRYŽIAUS PAR. PIKNIKAS SU DOVANOMIS

Sekmadienį, Rugsėjo - September 22 d., 1935 m.

Vytauto Darže prie 115 gatvės ir Crawford Ave.
AT. METRICK'S ORKESTRA PRADŽIA 11 VAL. RYTO

Maloniai kviečiame visus mūsų gerbiamus parapijonus, kaimynus, prietelius ir biznierių į šį mūsų pikniką. Bus daug visokių įvairumų, ir dovanų dalinimas.

Nuoširdžiai kviečiame visus

KLEBONAS ir KOMITETAI

Užsienio Lietuvių Švietimo Reikalai

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, Iyvkstančiam 1935 m. Rugpiūčio Mėn. 11 - 17 dd. Kaune, Valstybės Teatre

- I. Mūsų problema.
- II. Kaip yra.
- III. Kaip turėtų būti.

I.

Kad mūsų bočiai viduramžiuose neįvertino pakankamai savo tautiškųjų brangenybių ir savo jūros, buvo ta paseka, kad, kai atgijusi tauta po Didžiojo Karo atgavo savo nepriklausomybę ir prisijungė Klaipėdos kraštą, Lietuvos respublikos ribose buvo tik 45 nuoš. visos lietuvių tautos. Kiti lietuviai buvo išsiblaškę po visą pasaulį. Savo skaičiavimų pagrindas mes imame tuos lietuvius, kurie jau pamiršo savo kalbą, bet dar išlaikė lietuviškąjį tipą ir papročius. Su tais pasaulyje lietuvių priskaitome per puspenkto milijono. Jie skirstosi taip. Nepriklausomoje Lietuvoje 80,6 nuoš. visų jos gyventojų, t. y. iš 2 1/2 milijono maždaug 2 milijonų; Okupuotoje Rytų Lietuvoje apie 1 milijoną; J. A. Valstijoje apie 750,000; Rytprūsijoje apie 100,000; SSSR apie 40,000; Brazilijoje — 35,000; Argentinoje — 32,000; Latvijoje — 30,000; Urugvajuje — 10,000; Anglijoje — 7,400; Kanadoje — 15,000; Lenkijoje — 2,000; Pietų Afrikoje — 400; Sanchajų — 400; Harbine — 300; Anstraliijoje — 200; Prancūzijoje — 200; Suomijoje — 100; Estijoje — 100; be to išsiblaškiusių po kitus kraštus — apie 400. Iš viso 4,521,500. Išskyrus pačią Lietuvą, visų kraštų lietuvių skaičius nėra visiškai tikras, o tik numanomas. Žinios imtos iš knygos "Pasaulio Lieuviai" red. P. Ruseckas).

Aišku, kad Lieuva negali savo išeivių asižadėti. Jeigu didžiulės ir galingos tautos neatšizada savo vientaučių, gyvenančių kituose kraštuose, juo labiau negali to daryti mūsų tauta, kuriai istorijos bėgis tiek buvo nepalankus, jog ištisas mūsų gentis išstirpde svetimųjų jūroj. Patys atgiję turime saugoti gyvybę ir sve-tur gyvenančių mūsų brolių.

Kitų tautų teisėtas aspiracijas pagerbdami, tačiau savo tautos skriausti nebeleidami, mes savo nusistatymus kai del-

mūsų išeivių likimo šiaip galėtume formuluoti:

1) Visa mūsų tauta — viso pasaulio lietuviai — tai vienas gyvas organizmas, kurio nariai tampriai dvasios ryšiais tarp savęs surišti.

2) Tautos branduolys — nepriklausomoji Lietuva bendromis visų lietuvių pastangomis ugdomas ir stiprinamas. Viso pasaulio lietuviams turi gyvai rūpėti, kad Lietuva — visų mūsų tautinės gyvybės šaltinis neišsuktų, bet, priešingai, kad nuolat gausėtų.

3) Mūsų išeivių grupės eina į kitus kraštus ne užkariavimo tikslais, o tam, kad tuos kraštus pasirinkti naująją savo tėvyne, su kurios gyvenimu, siekimais ir idealais jie turės sutapti.

4) Tačiau į tų kraštų gyvenimo rūmus lietuviai įeina ne su tušiomis rankomis, o su savo dvasiniais turtais: kalba, būdu, papročiais ir tradicijomis. Kad tie jų turtai neišnyktų, išeiviai nuolat palaiko artimus ryšius su savo senąja tėvyne.

5) Tarpe visų tautos dalių eina nuolatinis dvasinis bendravimas, kultūros apitaka: tėvynės lietuviai paskleidžia savo dvasinius laimėjimus, savo kūrybos vaisius tarp savo išeivių; iš antros pusės išeiviai, sutapę su savo gyvenamųjų kraštų kultūromis, tų kultūrų laimėjimus ir progresą komunikuoja tėvynės lietuviams.

Tas vedamasis mintis galėtų būti dėti mūsų sumanymų ir žygių pagrindas užsienio lietuvių švietimo reikaluose.

Mūsų išeiviai eina daugiausia į gana augštos kultūros kraštus, kur švietimo darbas tinkamai pastatytas. Jei ne jie, tai jų vaikai turės gerų progų apšvietą ir mokslą iš gausių šaltinių semti. Mūsų tautos uždavinys turi būti, kad mūsų išeivių jaunosios kartos, sutapdamos su naujų kraštų kultūromis, nenutoltų nuo savo tėvų žemės kultūrinio idealų, kūrybos ir laimėjimų.

Daug yra priemonių žmones šviesti ir auklėti: šeima, mokykla, bažnyčia, spauda, or-

J. E. VYSK. T. MATULIONIO VIZITACIJA LIETUVIŲ PARAPIJŲ CHICAGOJ

- Rugs. 22 d. — Šv. Kazimiero parap., Gary, Ind. Lapkr. 3 d. — Šv. Antano parap., Kewanee, Ill.
- Rugs. 29 d. — Šv. Mykolo parap. Lapkr. 10 d. — Šv. Antano parap., Omaha, Neb.
- Spalių 13 d. ŠS. Petro ir Pauliaus parap., Chicago. Lapkr. 11 d. Sioux City, Spalių 20 d. — Šv. Kryžiaus parap. Lapkr. 13 d. Kansas City, Spalių 20 d. — Šv. Pranciškaus parap., Indiana Harbor, Ind. Informacijų reikale kreipkitės adresu — Kun. A. Linkus, 12259 Emerald Avenue. (Tel. Pullman 1200).
- Spalių 27 d. — Šv. Antano parap. Cicero. (Tel. Pullman 1200).
- Lapkr. 1 d. — Šv. Onos pa-

Kun. A. Linkus

ganizacijos, įvairios mokslo ir meno įstaigos ir t. p. Lengva tačiaun suprasti, jog mokykla yra svarbiausioji ir galingiausia priemonė žmones šviesti bei auklėti. Čia šviesa gaunama tinkamiausiu amžiaus laikotarpiu — gražioje jaunystėje, kada vos atbudęs žmogaus protas veržiasi į žinijos sritį, kada atmintis ir kitos dvasinės jėgos dar ne kiek įvargintos; čia ir charakteriui ugdyti yra daug galimybių ir progų.

II.

Mokyklų atžvilgiu matome didžiausią skirtumą tarp Lietuvos ir kitų mūsų brolių gyvenamų kraštų. Sava valstybė duoda maksimumą galimybių išauklėti jaunąsias lietuvių kartas tautai pagaiduojamaj dvasioj; tuo tarpu kada išeivių kraštai tų galimybių palyginamai nedaug teduoda. Jeigu augštos kultūros kraštuose normaliai imant apie 20 nuoš. visų gyventojų yra laikomi mokyklinio amžiaus, tai iš puspenkto milijono pasaulio lietuvių 900,000 turėtų auklėtis savose mokyklose. Iš jų laisvos Lietuvos mokyklose turėtų būti 500,000 (skaitant čia ir Lietuvos mažumas), okupuotoje Rytų Lietuvoje savas mokyklas turėtų lankyti 200,000 vaikų, J. A. Valstijoje — 150,000, Rytprūsijoje — 20,000, Sovietų Rusijoje — 8,000, Brazilijoje — 7,000, Argentinoje — 6,400, Latvijoje — 6,000, Urugvajų — 2,000, Anglijoje — 1,480, Kanadoje — 3,000, Lenkijoje — 400, Pietų Afrikoje — 80, Sanchajų — 80, Harbine — 50, Anstraliijoje — 40, Prancūzijoje — 40, Suomijoje — 20, Estijoje — 20, įvairiuose kituose kraštuose 80.

Tačiau prie to pilnojo ir idealaus skaičiaus labiausiai prisirtina tik Lietuvos mokyklos. Oficialiais 1933—34 mokslo metų daviniais Lietuvos mokyklas lankė 301,398 jaunuoliai, arba 60 nuoš. viso mokyklinio amžiaus vaikų (nuo 7 iki 15 metų). Kai susilauksime šėšių skyrių pradžios mokyklos — tasai nuoš. dar žymiai pakils; atrodo, jog Lietuvos valstybei nesudarys perdidelių sunkumų ir praeis nedang laiko, kad visas moky-

kraštai (pav. Latvija, Lenkija) ir mažai apgyventieji kraštai (k. a. Brazilija, Argentina) leidžia dėstyti mokslo dalykus ateivių gimtąja kalba. Mokyklų įsteigimas ir išlaidymas yra surištas su labai didelėmis sunkenybėmis, nes mūsų išeiviai, turėdami mokyklos mokesčius bendra tvarka krašto mokykloms išlaikyti, panorėję įsitaisyti dar savas mokyklas, turi dėti didelius kaštus toms mokykloms įrengti ir išlaikyti. Be to, žymi išeivių dalis yra paplitę kituose kraštuose mažomis grupėmis arba net atskiromis šeimomis; jiems beveik visai būtų neįmanoma savas mokyklas kurti. Todėl nuoš. mokyklinio amžiaus vaikų, lankančių savas lietuviškas mokyklas, yra labai mažas. T. a. okupuotoje Rytų Lietuvoje lietuviškų mokyklų net ir su valdiškėmis, kur lietuvių kalba yra dėstoma, bus dabar ne daugiau, kaip 100 (nors dar tik prieš keletą metų vien privatinų lietuviškų mokyklų buvo apie 200). Tas mokyk-

las dabar lanko, skaitant vidutiniškai kiekvienai po 50 mokinių, nedaugiau kaip 5000 jaunuolių, arba 2 1/2 visų okupuotosios Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikų.

Iš išeivių kraštų geriausiai palyginti tuo reikalu stovi Latvija, nors jos ribose yra gana žymi lietuvių autochtonų (čiabuvių) dalis. Latvijos lietuviai turi 18 mokyklų, kurias lanko 980 vaikų, arba 16 nuoš. visų mokyklinio amžiaus vaikų.

Jau antrą vietą, žiūrint nuo šimtinių santykį, užima Jungtinės Amerikos Valstijos. Nors mokyklų ir lankančių jas vaikų skaičiumi joms ir priderėtų pirmoji visų išeivių kraštų tarpe vieta. Iš 150,000 mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų

savas mokyklas tenai lanko apie 10,000 vaikų, arba 7 nuoš. (Bus daugiau)

PLATINKITE "DRAUGA"

S-T-R-E-T-C-H YOUR FOOD MONEY

Fresh pasteurized milk delivered by YOUR milkman provides more food value per penny than any other single food.

Take an EXTRA quart OF MILK today

Jau Galima Įsigyti Nauja Maldaknygė Ir Pamaldų Vadovėlis

Ši nauja maldaknygė yra nedidelė, 256 pusl., gražiai išleista, patogi neštis, talpina visas reikalingiausias maldas, litanijas ir giesmes. Pagamina Lietuvių Kunigų Draugija, pamaldų subendrinimui visose lietuvių bažnyčiose Amerikoje. Išleido Tėvų Marijonų Vienuolija.

Kaina audekliniais viršais 65c; paukuotais kraštais 75c; odiniais viršeliais \$1.25. Užsakymus siųsti adresu:

"DRAUGO" KNYGYNAS

2334 So. Oakley Ave.

Chicago, Ill.

Millions prefer it to mayonnaise - costs less!

Miracle Whip is different - delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness - in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

SPARNUOTI LITUANAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir velkimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasaulyje. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetas. 334 pusl. su 88 paveikslais, tvirti viršeliai. KAINA \$1.50, studentų pastu \$1.65.

Reikalaukite:

"DRAUGAS" 2334 So. Oakley Av.

CHICAGO, ILL.

EMIL DENEMARK, INC.

AUTHORIZED DEALERS FOR BUICK, CADILLAC, LA SALLE

DABAR RODO

NAUJŲ 1936 BUICK

Aplankykite Emil Denemark, Inc. parodos rūmus ir pamatykite šį visų puikiausį Buick. Nauja išvaizda - naujas grožis - nauji pagerinimai - bet tas pats Buick atsakomingumas ir užtikimumas, kurį visuomet pažinote. Šiomet, daugiau negu bile kada pirmiau -

BUICK YRA PIRKINYS

3860 Ogden Avenue

Tel. Crawford 4100

"DRAUGO" RADIO KONCERTAS

Sekmadienį, Spalių (Oct.) 13 d., 1935

Išpildys Pagarsėjęs SASNAUSKO VYRŲ CHORAS

GIMIMO PAN. ŠV. PARAPIJOS SALEJ 68th ir Washtenaw gatvių

Italijos ir Etiopijos Vaidai

Per pastaruosius keturis mėnesius daugiausia buvo nutas jau trečiu sykiu pasaulis susitinka su rimtu karo pavojū. Japonija buvo sukėlus karo pavojų dėl Mandžiūrijos, Vokietija dėl Klaipėdos ir dabar Italija dėl Etiopijos.

Etiopijos klausimu visi politikai, kurie dalyvavo Ženevos debatuose, buvo lygiai atsargūs. Tas buvo interesinga, nes tai buvo pirma tokios rūšies veikla. Teisybė, didelis Britanijos patraukimas prie taikos dvigubai liečia jos imperijos saugumą. Italų užkariavimas Etiopijos būtinai sudarytų tiesioginį ir pavojingą grėšimą britų viešpatavimui Egipte ir Sudane.

Prancūzija, Sovietų Rusija ir mažosios tautos mažai interesoja britų imperijos saugumo klausimu. Jos yra be rūpestingos taip, kaip ir britai buvo, kada A. J. Valstybių Henry L. Stimsonas išsaukė Kelloggą pakartą ir pakvietė T. Sąjungą sukurti Japoniją nuo puolimo kinų Mandžiūrijoje. Europos politikų mintyse Etiopija yra toli nuo Europos ir kontinento problema valdo visą veikimą.

Visų akys nukreiptos į Hitlerį. Lavalis, Litvinovas ir mažesnių tautų politikai pranašo, kad spraga, kurią Mussolini atidarė sienoje, laikui bėgant tarms Hitlerio siekiamą vėlesniame puolime ant pasaulio taikos.

Iki šiol Europos politikams T. Sąjungos įtekmė dėl Azijos, Afrikos ir Amerikos buvo be jokios svarbos. Nesirūpinant japonų lošimu Azijoje, lygiai nesimaišant artimai italų žygiuose Afrikoje, Europos politikai dabar rimtai susirūpinę problema — pastoti kelią Hitleriui. Galima tikėtis, kad jei Hitleris bandytų pagrobti Portugalijos Angolą arba Belgijos Kongo, tai Europa neva parodytų priešingumo, bet sykiu jaustųsi ir didelių palengvinimų.

Tautų atstovams susirinkime Ženevoje buvo aišku, kad kada Hitleris kraustysis, tai jis eis linkui Reino, Dunojaus ir Vistulos, bet ne linkui Niolo arba Kongo. Jiems T. Sąjunga pradžioje buvo ne kaip sargas daboti pasaulio taiką, bet tik susivienijimas kad apgintų "status quo". Jų dė-

mesys daugiausia buvo nutas kreiptas ne kad apgintų Etiopiją, bet kad palaikytų Sąjungą dėl ateities prieš Vokietiją.

Po Didžiojo Karo žmonės buvo įsitikinę, kad atkartojimas įvykių 1914 — 1918 m. neatšaukiamai sunaikintų visas civilizotas tautas. Visų žmonių tuomet buvo tvirtas noras palaikyti taiką. Šiandien tie patys žmonės, rodos, yra sumaišyti ir negali suprasti, kas tokio atsitiko. Visiems turėtų būti aišku, kad Japonijos, Vokietijos ir Italijos gyventojai su apsvaistymu arba apsilaidimu pasidavė diktatoriams, kurie pasirinko karą, kaip tautinį pagrindą. Japonijos imperializmas, Italijos fašizmas ir Vokietijos nacionalsocializmas gerai matosi pirmkarinėje šviesoje. Vienok Amerikoje ir Anglijoje žmonės nenori tikėti, kad karas yra tautinis reikalas.

Etiopijos klausimas pažymi, kad karas gali įvykti. Žinoma, Japonijos, Vokietijos ir Italijos nusistatymų priežastis galima surasti tyrinėjant tirštai apgyventus tuos kraštus. Tokiose sąlygose tų kraštų valdovai mano, kad yra pasirinkimas tarp karo su sveitomis šalimis arba namine revoliucija. Taigi ekonominis spaudimas verčia dabartinius diktatorius prieš žiaurą karą.

Japonija padarė karą. Italija padarė karą. Vokietija ruošiasi karui. Tie trys faktai patys save atskirai ar miglų ir susimaišymo dabartinės valandos. Yra faktas, kad ekonominės sąlygos visų trijų valstybių yra panašios.

Mandžiūrija buvo pirmas pamokos žingsnis, Etiopija antras, kad karas gali kilti. Anapus antro įvykio yra tikėtinė trečio, kad karas galės būti ne tik tokioj Afrikoje arba tolimoj Azijoje, bet pačios Europos širdy. Viena, gal, vokiečių nelaimė, kad jie neturi plačios dirvos prie savo durų, kaip kad turi japonai arba italai Afrikoje, kurias galima sunaudoti kolonizacijai. Dabartinis Vokietijos padėjimas yra toks, kad jį kurių puse vokiečiai tik pasisuks, jie

SLRKA Michigano apskr. rugs. 15 d. buvo įvykęs susirinkimas. Atstovų dalyvasusitiks su gerai ginkluota jėga. Hitleris, kaip ir Mussolinis, sakoma, turi veržtis pirmyn. Eksplozija jau pasidarė Azijoje ir Afrikoje. Vistems aišku, kad ir šioje Atlanto pusėje yra karo ir taikos problema.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

WEST SIDE

GAVO BRANGIĄ DOVANĄ

Gerb. kun. I. F. Boreišis, Šv. Antano parap. klebonas, šmet, minint jam 15 metų kunigybsės sukaktį, gavo iš Vilniaus Šv. Kazimiero Draugijos švietimo skyriaus pieštą **Aušros Vartų Panelės Šv. paveikslą**, didelio formato ir labai vaizdžiai nupieštą. Kun. I. F. Boreišis net iš Chicago partraukė specialius paveikslui rėmus. Dabar tas brangus paveikslas puošia kun. I. F. Boreišio didžiulio knygyno kambarį. Sulaukus J. E. vyskupo Matulionio, lapkr. 27 d., paveikslas bus pašventintas.

Kun. I. F. Boreišis tą brangią dovaną užsitaravo mažai kam žinant. Būdamas karštas tėvynainis, giliai atjausdamas vilniečių lietuvių vargus, jau kelinti metai, zat, be jokio garsinimos, iš savo kišenės siunčia Vilniui Šv. Kazimiero draugijai žvieteimui ir našlaičių reikalams aukų.

Praeitais metais, važinėdamas po Lietuvą, atkankęs ir Vilniaus kraštą grįžęs namo pasakė, kad reikalingiausia pagalba yra broliams Vilniaus krašte; ten skurdas ir priešpaužia visus išmarins.

Negalima praleisti nepaminėjus, kad kiekvienoje svarbesnėje šventėje, ypač Panelės Šv. šventėje, kun. I. F. Boreišis gražiai primena, kad prašas laiko užgrobes lietuvių šventovę — Aušros Vartus, ir neleidžia laisvai jos garbinti. Daug yra ir šiaip kalbėjęs apie pavergtąjį Vilnių. Toji dovaną kaip tik ir tinka tokiam patriotoi, tėvynės mylėtojiui.

SLRKA Michigano apskr. rugs. 15 d. buvo įvykęs susirinkimas. Atstovų dalyvasusitiks su gerai ginkluota jėga.

Hitleris, kaip ir Mussolinis, sakoma, turi veržtis pirmyn. Eksplozija jau pasidarė Azijoje ir Afrikoje. Vistems aišku, kad ir šioje Atlanto pusėje yra karo ir taikos problema.

Adv. N. Valasina

vo tik iš 171 ir 265 kuopų. Dėl ko kitų kuopų atstovai neatsilankė! Didelis apsilaidimas. Apskričio tikslas svarbu yra visų kuopų nariams. Ateityje turi apskr. susirinkimuose dalyvauti visų kuopų atstovai.

Baigiasi vasara, baigiasi ir piknikai. Buvo garsinama, kad Šv. Antano parap. piknikas įvyks rugs. 22 d. Dabar liko nukeltas į rugs. 29 d., Beech-Nut grove. Rugs. 22 d. tam pačiame darže bus didelis piknikas Šv. Petro parapijos. Kadangi šios dvi parapijos arčiausia randasi viena nuo kitos, tai ir dera, kad vieni kitus paremtų. Tat dalyvaikime jų piknike, taipgi nepamirškime kad rugs. 29 d. bus Šv. Antano parap. paskutinis piknikas.

Jei tą dieną lytų, viskas būtų vakare, Lietuvių svet., Vėnor ir 25 g.

EAST SIDE

Rugs. 8 d., Birutės darže, turėjo įvykti Šv. Pranciškaus Rėmėjų draugijos piknikas, bet, dėl lietingo oro, vietoj pikniko įvyko balius parapijos svetainėje. Vienok žmonių susirinko daug ir liko geru pelno.

Sesutės ir rėmėjų draugija dėkoja to balius rengėjams ir darbininkams, taipgi taria ačiū spaustuvininkui C. Valasina.

PARSIDUODA BEER GARDEN

Arti Lietuvių svet. Biznis ir 7 kamb. gyvenimas. Renda tik \$25.00. Tinkama lietuviams. Parsiduoda iš priežasties ligos. Nebrangiai.

3537 W. Verner Highway Detroit, Mich.

AKIŲ GYDYTOJAI:

DR. VAITUSE, OPT.

LIETUVIS OPTOMETRINIS AKIŲ SPECIALISTAS
Pajungvins akių tempimą, kuris esti priežastis galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių kurti, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenkia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose gimnazijoms daromas su elektrais, parengiantis mažiausias klaidas. Specialė atyda atkroplama j mokyklos vaikus. Kreivoms akies atitaisomoms. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioje nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Ramos pėnė kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

25 METŲ PRITYRIMO

Pritaikyme akinių dėl viso akių. Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akinių

DR. JOHN SMETANA OPTOMETRISTAS

1801 S. ASHLAND AVENUE Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas
Pastebėkit mano iškabus Valandos nuo 9:30 ryto iki 12 v. Popiet nuo 1:30 iki 8:00 val. vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8.
Phone CANal 0523

latkevičini, ypač dėkoja gerb. kleb. kun. J. Čižauskui už ypatingus iš anksto kvietimus.

Šv. Juozapo draugijos mėnesinis susirinkimas įvyko rugsėjo 15 d. Buvo svarstoma apie parapiją. Nutarta rengti balių parapijos naudai. Į komisiją išrinkti V. Mikalauskas, P. Bukšaitis, K. Norkus. Balius įvyks lapkr. 3 d.

Šv. Juozapo draugija parodė gražų pavyzdį kitoms draugijoms.

MAHANAY CITY, PA.

Rugsėjo 3 d. iškilmingai prasidėjo mokslas parapijinėje mokykloje. Pirmiausia vaikučiai suėjo į bažnyčią Mišioms. Po Mišių buvo palaiminimas Šv. Sakramentu.

Ant gauto klebonas pasakė vaikučiams turiningą pamokslą. Ragino visus imtis mokslu ir išaugti tikrais, pavyzdiniais lietuviais ir užleimais.

Pirmą savaitę užsiregistravo 35 mokiniai pirmam skyriui. Viso mokinių yra apie 320. Mokyklą vedą Šv. Pranciškaus seserys. Yra viena didžiausių lietuvių mokyklų Philadelphia dieocezijoje.

Mažytė

ŠOKIŲ IR KONTESTO VAKARAI

ROSELAND. — Vyčiai rengias sujungti "Amateur Night" finalus su šokiais. "Naktis Viennoj" su lošimo finalu įvyks penktadienio vakare, spalį 25 d. Viennos mieste scena, šokiai ir muzika linksmis senus ir jaunus per visą vakarą.

Laimėtojai spalį 7 ir 21

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI:

Ofiso Phone Res. and Office PROspect 1028 2359 S. Leavitt St. CANal 0706

DR. J. J. KOWARSKAS

PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago OFFICE HOURS
2 to 4 and 7 to 9 P. M. Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso Valandos Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėliomis pagal sutartį Ofiso telef. BOUlevard 7820 Namų telef. PROspect 1930

Ofiso Tel.: PROspect 6376 Res. Tel.: HEMlock 6141 Resid.: 2515 W. 69th St.

DR. J. RUSSELL

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
2500 W. 63rd STREET
Ofiso val.: 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30

Tel. BOUlevard 7042

DR. G. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare Seređoj pagal sutartį

Tel. Ofiso BOUlevard 6913-14 Res. VICTory 2343

DR. A. J. BERTASH

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 WEST 35th STREET

I V A I R Ū S D A K T A R A I :

DR. CHARLES SEGAL

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
3 lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dienos. Telefonas MIDway 3888

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARDS 2400 Res.: Tel. PLaza 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-5 ir 7-8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienos

"CALL FOR MR. BINGO"

rinkimuose gaus progos prabilti per stotį WIND. Visiems kontestantams bus duodama proga lošti "Minstrel Jamboree". Visi kontestantai gaus dykai tikėtus į "Naktis Viennoj", o laimėtojas pirmos vietos gaus "surprise" dovanėlę.

Istoijimas į kontestą ir aplikacijos galima gauti pas Contest Division, K of L Amateur Night, 109 West 107th Street. J. S.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

Ofiso: Tel. LAFayette 4017 Res.: Tel. HEMlock 6280

LIETUVIAMS LAISKAI CENTRALINIAM CHICAGO PASTE

901 Adamaitis Paul P. 908 Tananevičiumi M. J. 935 Yuskaitis Mrs. R.

LIETUVIAI DAKTARAI:

Tel. LAFayette 7650

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4140 ARCHER AVENUE
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare RES. 2136 W. 24th ST. Tel. CANal 6402

Ofiso: Tel. LAFayette 4017 Res.: Tel. HEMlock 6280

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4142 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak. Residencijos Ofisas: 2658 W. 69th St. Valandos: 10-12 ir 5-9 val. vak. Seređomis ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. P. ATKOCIUNAS

DENTISTAS
1446 SO. 49th CT., CICERO, ILL. Utaf. Kev. ir Pėn. 10-9 val. 3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO Paned., Seređ. ir Subat. 2-9 val.

Office Tel. HEMlock 4848 Res. Tel. GROvehill 0617 6924 S. TALLMAN AVE.

DR. J. J. SIMONAITIS

2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak. Kev. ir Nedėliomis susitarus

Dienomis Tel. LAFayette 5795 Naktimis Tel. CANal 0402

DR. A. J. JAVOIS

Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak. Nedėlioje pagal sutartį

Phone Hemlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS
6558 So. Western Avenue
Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis pagal sutartį

Dr. A. Račkus

Išvažiavo į Lietuvą Sugrįš Rugsėjo Mėnesyje

Tel. LAFayette 3051

DR. A. J. MANIKAS

Gydytojas ir Chirurgas
OFISAS ir REZ.
2519 West 43rd Street
Valandos: Nuo 9 iki 10 ryto — 1 iki 3 popiet — 8 iki 8:30 vakare Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 p.p.

Jaunųjų fašistų karinė gimnastika. Romoje, Piazza di Siena aikštėje jaunieji fašistai gimnastikuojami, ruošiami karui. Būsimieji Italijos kareiviai, sakoma, bus aukščiausiai išmankštinti. (Acme Photo)

VIETINĖS ŽINIOS

IŠ KOL. IR SEM. RĖMĖJŲ CHICAGOS APSKRIČIO SUSIRINKIMO

Marijonų Kolegijos Rėmėjų Chic. apskričio susirinkimas įvyko rugsėjo 18 d., Aušros Vartų parap. mokyklos kambary 8 val. vak.

Atstovų atsilankė skaitlingai iš visų kolonijų. Į susirinkimą teikis atsilankyti gerb. kunigai J. Mačiulionis ir M. Urbonavičius.

Susirinkime svarstytas rugsėjo 22 d. išvažiavimas į Marijonų ūkį. Brighton Park kolonijos skyr. per p. Bambalienę pranešė, kad turės du trokus, kurių vienas išvyks iš Chicagos 9 val., o kitas apie 11 val. Norintieji važiuoti į Marijonų ūkį, prašomi kreiptis į vietinio skyriaus rėmėjas. Trokos savininkas, J. Šarauskas, kuris visuomet neatsako nuo patarnavimo, užsitar naują dėkingumą, o lietuviai gyvenantieji Brighton Parke, prašomi neužmiršti savo geradarių, J. Šarausko, kuris ištikrųjų kiekvienam reikala yra pasirengęs teikti savo nusirdų patarnavimą.

Town of Lake skyrių susirinkime atstovavo pp. Ogentų šeimyna. Iš priežasties jų parapijos pikniko, E. Ogentaitė su mamyte, pareiškė, kad negalėsia dalyvauti išvažiavime, ta proga pareiškė, kad atsilygins kitu būdu, surengdamos bunco party ir susirinkime tam tikslui įteikė nuo savęs \$2.50 auką. Ištikrųjų pp. Ogentų šeimyna labai atjaunėja visus gerus darbus. Negalio aplėisti nepamiršę, kad apie trys savaitės atgal turėjo surengę bunco party, kurio pelnas buvo skiriamas pusiau — Sv. Kazimiero akademijai ir Marijonų kolegijai ir seminarijai. Viso pelno turėjo \$32, kurio pusė teko Marijonų kolegijai su moje \$16. Tat labai nuosirdžiai ačiūojame Town of Lake skyriaus rėmėjams.

West Side kolonijos skyrius taipgi vyksta su visa amunicija.

Bridgeportas taipgi neatsilieka. J. Dimša su U. Gudiene ruošiasi kuosmarkiausiai. Teke girdėti, kad net du trokai yra paruošti vykti į Tėvų Marijonų ūkį.

Taipgi neatsilieka ir kitų kolonijų skyriai, kaip aštuonioliktos, Cicero, North Side, Marquette Park, Roseland, West Pullman, Archer Heights ir kiti.

Gerb. kun. J. Mačiulionis dėkojo visiems rėmėjams, kad taip nuosirdžiai darbuojasi ir tikisi, kad šis išvažiavimas bus skaitlingas. Taipgi prisiminė apie seimą, kuris įvyks gruodžio 9 d., kad viskas ruošinama: gaminama laiška, mandatai, kurie ateinantį susirinkimą bus įteikti Chicagos apskričio rėmėjams, kad laiku įteiktus draugijoms ir kiti svarbūs parengimai.

Ta proga žodį tarė gerb. kleb. kun. M. Urbonavičius, kad seimo užbaigai ir gausingesniam žmonių suvykimui bū

KOMUNISTO PLEPALAI APIE LIETUVĄ

Ką Lietuvos Pasaulinio Kongreso komunistų atstovas F. Abekas papasakojo Chicagos Lietuvių Auditorijoje, rugsėjo 10 d., 1935 m.?

Rašantis šiuos kelis bruožus tikėjosi, kad Chicagos lietuvių laikraščiai ką nors pasakys apie tai. Bet praėjo jau visa savaitė, ir niekas apie tai nei gu-gu. Kaip žemiau patys pamatysit, yra verta užsiminti.

Jų tas nepaprastas pranešas kalbėjo iš dviejų atvejų. Suprantama, atpasakoti visą jo kalbą ištisai nėra nei reikalo, nei galimybės. Aš tik stengsiuos nors trumpai skaičiuojus supažindinti su to komunistų atstovo išreikštomis nuomonėmis apie dabartinę Lietuvą.

Aišku daugiau visokio paaukimo ir išjuokimo teko Lietuvos prezidentui A. Smetonai ir jo valdžiai. Anot to komunistų atstovo, tai Smetonos valdžia kalta už tai, kad įvyko Lietuvoje blogmetis dėl didelių lietuvių keletas metų atgal, kad Lietuvoje žmonės per daug arielkos išgeria, kad, girdi, dėl blogų valgių ir valdžios išnaudojimo Lietuvoje žmonės per daug džiova miršta, kad dėl nebuvimo vietos, kur žmonėms plėstis gimsta per daug mergvaikių, kad valdžia neįveda civilių metrikacijų, ir dėl to žmonės negalį legaliskai atsiimti divorsų ir vėl ženyti, kad kartais per daug lija arba per daug saulė šviečia, tai vis už tai yra kalta Smetonos valdžia. Ir daugybė dar kitokių ir labai juokingų nuodėmių pripasakojo.

Taipgi prisiminė ir apie savo didvyriškumą laike Pasaulinio Lietuvių Kongreso. Būk tai labai gudriu būdu nunešę ar nuvežę į prezidento Smetonos palocių kokias tai Amerikos lietuvių darbininkų 14,000 parašų prošeniją, kad Smetona teiktųsi paliosuoti lietuvius darbininkus iš neva vergijos. Būk prezidentas Smetona taip nusigandęs jų, kad net bijojęs išėiti jų pasitikti. Taip kad jie smarkiai supykę ir palikę tuos parašus Smetonos palociaus prieangyje.

Vienu žodžiu komunistų atstovas persistatė savo vieniems draugams kaip smarkiai jie kovojo už Amerikos ir Lietuvos darbininkų reikalus. Sakė, kad komunistai stoją už laisvę, lygybę, demokratiją ir kvietė į bendrą frontą. Pasibaigus prakalboms, p. Dimša pradėjo jiems atskinėti. Bet jisai labai greitai kalbėjo ir nelabai aiškiai, tai nebuvo galima suprasti ką jisai jiems norėjo pasakyti. Bet kada po jo paėmė balsą d-ras

ty pakviesta iš Kenoshos artistus su vaidinimu veikalą „Valkata“. Susirinkimas tam pritarė ir įgaliojo kun. M. Urbonavičių tuom reikalu rūpintis.

Daugiau reikalų nesiradus, susirinkimas baigtas. Rap.

DASH DIXON

Margeris ir pradėjo Abeko klausiti, ar jisai nieko gero Lietuvoje nematė, o tik blogą ir blogą? Kada d-ras Margeris priminė jam, kad sulig jo žiniomis Lietuvoje katp sykis mažiausiai žmonės miršta džiova, kad Letuvoje pristatyta tūkstančiai naujų mokyklų, naujų ligoninių, pagerinti seni ir pastatyti nauji geležinkeliai, kad yra pataisymų ir pagerinimų Lietuvos miestuose, tai tada Abeko draugai komunistai pradėjo baubti, kaip jaučiai.

Na tai ir pasirodo komunistų teisybė, laisvė ir tygylė. Jie pripažįsta sau laisvę, kitus niekinti, o kada kas nors kitas nori savo nuomonę pareikšti, tai tie laisvės ir demokratijos gynėjai neduoda progos, baubia ir rečia kaip alkani vilkai. Na ar tai galima tokiems tikėti, ką jie sako? Ar galima jiems pavesti bent kokius darbininkų reikalus atstovauti, arba šalį valdyti. Juk jau visas pasaulis mato ir žino kokią laisvę, kokis rojus Rusijoje.

Vienas ten buvusių

CHORO ŠOKIŲ VAKARAS

Gim. Pan. Sv. parapijos choras rugs. 22 d., parapijos svetainėje rengia „Confetti“ šokių vakarą. Rengimo komisija K. Gervilius, A. Poškaitė ir Juskaitė žada atsilankiusiems parodyti ką tai neparasto. Apart „Confetti“ ir kitokių pajvairinimų, komisija sako, gal, bus ir „entertainment“.

Choro vedėjas ir choristai tikisi daug svečių iš kitų kolonijų, kitų parapijų choristų ir jų vadų.

Kviečiami visi atsilankyti, sykiu smagiai vakarą praleisti prie rinktinės orkestrės. Mu zika grieš be perstojiimo, nes painma keli akordinistai. Įžanga 30c. Ieva Lukošiuūtė

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI JUOZAPAS

EUDEIKIS

ir TĖVAS Lengvais išmokėjimais Laidotuvių sąlygos

REPublic 8340

EZERSKIS IR SŪNUS

Laidotuvių Direktorai 10734 SO. MICHIGAN AVE. Tel. PULLman 5703 Reikale yra ir moteris patarnautoja.

IŠLEISTUVIŲ IR SUTIKTUVIŲ VAKARIENĖ

Aušros Vartų parapijos veikiančioji komisija stropiai darbuojasi vakarieniės rengime. Kun. J. Mačiulionio išleistuvės ir kun. M. Urbonavičiaus priimtuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 25 d., parapijos salėje, 7 valandą vakare. Tikietai smarkiai platinami. Pramogabus įvairi, nes dalyvauja draugijos, choras ir kiti.

Taigi, brangūs parapijonai, nuoširdžiai kviečiami dalyvauti, parodyti savo dėkingumą naujam klebonui ir stengtis išgyti tikietają komisiją, kuri ištikrųjų su dideliu pasišventimu ir energija vaikšto po namus ir dirba ne savo garbei, bet skaito sau už pareigą. Mes visi gerai žinome ir suprantame, kad lengviau yra pirkti arba duoti ką nors tokio, negu toms pasišventusioms moterims eiti ir prašyti. Tai yra ne jų vienu darbas, bet visos parapijos.

Tat, nepamirškime, nors savo atsilankymu paremti gražų ir naudingą sumanymą.

Rap. Stotis T. O. F. L.

VISI Į PASKUTINĮ RUDENINĮ IŠVAŽIAVIMĄ

TOWN OF LAKE. — Rugsėjo 22 d. įvyksta Sv. Kryžiaus parap. paskutinis rudenis išvažiavimas — piknikas, Vytauto darže. Tikietai dalinami visiems dykai. Piknikui yra ankoje nepaprastų dovanų geri townoflakečių bizniriai. Klebonas, parap. komitetas ir pikniko darbuotojai kviečia visus atsilankyti.

Smagus vakarėlis įvyksta rugsėjo 28 d., parap. salėje. Vakarą rengia Katalikų Jaunuomenės Organizacija (C. Y. O.). Įžanga 25c. Visi kviečiami dalyvauti.

J. ir E. Ginčiauškai užsirenumeravo dienraštį „Draugą“. Abu yra geri parap. rėmėjai. Jų sūnus Vladas, lanko Marianapolis Kolegiją, Thompson, Conn.

Plačiai po Town of Lake ir apylinkė žinomų ūpulių sūnus Leonardas šiomis dienomis pradėjo lankyti De La Salle aukštesniąją mokyklą.

DEL TIKROS EKONOMIJOS VARTOKITE SVIEŽIA PASTEURIZUOTĄ PIENĄ

Siomis dienomis, kuomet visi mėgina gauti kiek galima už kiekvieną centą, šviežias pasteurizotas pienas atsižymi kaip šeimos biudžeto saugotojas.

Už mažą kainą, kurią užmokate už vieną kvortą pieno, gaunate ne vien du svarus skanaus maisto, bet tuo pačiu laiku perkate reikalingiausių elementus kūno sveikatai šiose proporcijose: calcium, 100% Vitamin G, 76%; phosphorus, 70%; Vitamin A, 66%; protein, 43%; Vitamin B, 33.3%;

Vitamin C, 30%; energy, 22%; iron, 16%

Kad gauti tiek maistingų elementų iš kitų maistų reikėtų valgyti žirnių, kiaušinienes ir jautienos, duonos, sviesto ir salotų, pomidorą, bulvę, du kiaušinius, du obuolius ir kelis saldžius blynelius.

Šių dienų kainomis visas tas maistas kainuotų nemažiau 50 centų, greičiausiai dar daugiau. Dėl tikro ekonomiško, atsizvelgiant į maistų vertybes, nėra nieko geresnio kaip pridėjimas vienos kvortos pieno prie kiekvienos dienos maisto.

(skelb.)

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabnamių Didžiausią paminklų dirbtuvę Chicagoje Suvirš 50 metų prityrimo Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus Mes atlikome darbą daugelini tymsnų Chicagos Lietuvių 527 N. WESTERN AVE. arti Grand Ave. Telefonas SEeley 6103 Chicago, Illinois

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

S. M. Skudas 718 West 18th Street Phone MONroe 3377

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203

J. F. Eudeikis 4605-07 So. Hermitage Ave. Phone YARds 1741-1742

Lachawicz ir Sunis 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Cicero 5927

J. Liulevičius 4092 Archer Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Maziška 3319 Lituania Ave. Phone YARds 1138

A. Masalskis 3307 Lituania Ave. Phone BOUlevard 4139

A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero Phone Cicero 2109

J. F. Radzius 668 West 18th Street Phone CANal 6174

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

J. F. EUDEIKIS Yards 1741-1742

Advertisement for CLAIREL hair product. Features two women's faces. Text: 'for DRY BRITTLE or STREAKED HAIR use CLAIREL. Whatever your hair color problem—CLAIREL Shampoo Oil Tint will correct it. This remarkable, scientific product has delighted thousands by its never failing results. Brittle hair is made soft and manageable in one simple treatment; dry hair becomes lustrous; streaked hair is smoothly blended with the natural tone of your own hair. Use CLAIREL for greater hair beauty. Mail this coupon with a three-inch strand of your hair and we will treat it and return it, postpaid, with our recommendations for CLAIREL treatment. BEVERLY KING, Consultant HAIR BEAUTY GUILD 126-132 West 46th Street, New York City. Name, Address, City, My Beauty Shop.

Marijonų Kolegijos Rėm. Smagus Išvažiavimas

! MARIJONŲ ŪKI, HINSDALE, ILL.

PRADZIA 11 VALANDĄ RYTO.

Sekmadieni, Rugsėjo (September) 22 d., 1935 m.

Visi Marijonų Kolegijos rėmėjai, prieteliai, profesionalai ir biznieriiai kviečiami atsilankyti į šį smagų išvažiavimą. Bus skanių užkandžių ir visokių pasilinksminimų.

VIETINĖS ŽINIOS

GRAŽIOS VESTUVĖS

Rugsėjo 14 d., Sv. Mykolo bažnyčioje moterystės ryšiu surišti Marijona Magdalena Kupsoniūtė su V. R. Goelkel. Šliubą davė pats kleb. kun. Svirskas. Bažnyčia buvo gražiai išpuošta. Per šliubą įausmingai giedojo dain. S. Lauraitienė "Ave Maria" — Gounod, akomp. vargonais varg. N. Kuliui ir smuika J. Jonušui. Jaunosios tėveliai, Kupsonai, iškėlė vestuvių puotą Lincoln Turner svetainėje. Puotoj matėsi daug North Side biznierių, veikėjų ir žymių svečių. Per vakarienę jaunavedžiams sudėta linkėjimų.

Po skanos vakarienės dain. S. Lauraitienė padainavo gražių dainelių, kurias akompanavo jaunosios pamergė P. Nausėdaitė.

Laimės naujam luome!

SPORTININKUI SUTIKTUVIŲ PUOTA

Rugsėjo 14 d. Amerikos Lietuvių Olimpikos komiteto nariai ir žymesnieji draugai buvo susirinkę pas Lukošius, 7011 S. Artesian Ave., kur buvo surengta M. Lukui sutiktuvų puota.

Sportininkas M. Lukas (Lukošius) rugsėjo 6 d. grįžo į Chicago. Jis parsivežęs iš viso pasaulio lietuvių kongreso laimėtą teniso čempionato trofėją, ketvirtą dovaną plaukime ir trečią dovaną basket-ball žaidime.

Tarpe olimpikos komiteto narių puotoje dalyvavo komiteto pirm. adv. J. Borden su žmona, Kirai, Juozaičiai, dain. J. Olsauskas, Alekniėnė su du krele ir sūnais ir daug kitų svečių.

Per vakarienę visi dalinosi išpuoštais, o Mykolas įdomiai papasakojo savo išpuošius iš kelionės, apie viso pasaulio lietuvių kongresą ir kaip visi sportininkai stengėsi kuo geriausiai atlikti savo užduotis ir parodyti ką Amerikos jaunuoliai gali.

Lukošių šeimyna pagirtina vaišingume, ypatingai Lukošienė su dukrelėmis Ievute, Stanislava ir slange Aleksandra. Jos kuogražiausiai papuošė turtingos vakarienės stalą ir vaišino svečius. Vėly vakarą visi skirstėsi dėkodami Lukošiams už vaišes. Buves

PLATINKITE "DRAUGĄ"

WEST PULLMANO NAUJIENOS

Rugsėjo 15 d., parap. svet. ir darže įvyko parapijos metinis bankietas ir kuopuikiaušiai pavyko. Mes džiaugiamės, kad turėjome bankiete svečių iš Chicagos kolonijų. Kad ir nebuvo jokio programo, kas dažniausiai svečiams nusibosta, bet bankietas buvo įvairus. Nuo 6 val. vakaro iki pusiaunakčio griežė gera Phil Palmers orkestra ir svečiai turėjo puikios progos pasilinksinti ir pasišokti. Nors vėlokai iš po atlaidų į bankietą atvyko ir Chicagos vargonininkai su prof. A. Pocium.

Svečiams patarnavo, parapijos mergaitės ir jaunikaičiai. Nors prie bankieto rengtasi per tris savaites, bet publikos buvo pilna svetainė. Įžanga buvo 1.00 dol. Pelnio parapijai liks apie 200 dol.

ŽINIŲ - ŽINELĖS

Lietuvių Auditorija kitose rankose. Pranešama, kad Lietuvių Auditorijos pirma forkonzavimo stadija jau pasibaigė ir jos valdymas pereis į kitas rankas. SLA atpirks ir auditoriją. Bet kadangi SLA negali jos laikyti, tai greitai turės parduoti.

Šiltos dienos. Užvakar Chicagaj merkurijus buvo pasiekęs 90 laipsnių. Tokio šiltumo dienos šiuo laiku buvo tik 1908 m.

Nepaprasta operacija. Pontiac'e, Mich., Royal Oak ligošinėje iš pusiau apalpusio per

30 valandų Burton Hallard, 24 m. amž., smegenų gydytojas išėmė muterką, šriubą ir kaltelį šriubams prisukti. Tie daiktai į jo smegenis pateko per nelaimę su automobiliu. Ligonis dar gyvena.

Tai bent padanga (tire). Prie Midwestern Athletic klubo, 6 No. Hamlin ave., kur vyko Firestone Tire Co. parodavėjų dviejų dienų konvencija, buvo išstatyta paroda troko rato padanga 5 pėdų aukščio ir sverianti 600 svarų. Tokios padangos, sako, buvo naudojamos trokams prie vežimo žemių statant Boudier dam'ą. Tie trokai vienu sykiu galėjo vežti 50 tonų žemių. Viena tokia padanga kainuoja \$500.

76 mil. mokesčių. Carter H. Harrison, federalis vidaus mokesčių rinkėjas Chicagos distrikte, praneša, kad šimet iki šiol federalių mokesčių nuopajamų surinkta 16 mlr. dol. daugiau negu pernai tuo pačiu laiku. Pernai iki to taško buvo surinkta \$54,693,769, o šimet \$76,232,797.

Ne rado ko ieško. Gavusi informaciją, kad bute 1202 N. State St., randasi pabėgęs iš kalėjimo plėšikas Henry Fernekes, policija visą dieną butą saugojus ir vakare padarius krata nieko nerado.

Patrimitavo ir \$1. Važiudamas automobiliu dr. J. S. Eisensteadt prie Lake ir Wash gatvių bereikalo patrimitavo, tuoj prisistatė policmonas ir trafikos teisme daktaras turėjo užsimokėti \$1 bausmės.

Pavogta daug šilkinų sūlių. Iš Spoof Cotton Co., 740 Adams St., vagys pavogė šilkinų sūlių \$4,500 vertės.

SUKYS -- DOODY -- ANTONISEN
3320 So. Halsted Street
Phone: YARds 5215 INC.

DABAR Skolinam ir Perkam Pirmus Morgičius
Pirmam Lietuviškui Bonus Dėl Atsarginimo arba Išmokame Cash Visoktos Rūšies Insurance — Ugnies, Vėsmos, Automobilių, Stiklų ir t. t.

JOHN P. EWALD
LOANS and INSURANCE
Icigu reikalauji pinigų ant Pirmo Morgičio, arba apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsisausk:
840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARds 2790 arba 2791
KEISIUČIO SKOLINIMO IR BŪDAVOJIMO B-VĖS
RASTINELE

PONTIFIKALĖS MIŠIOS ORO BANGOMIS

Sekmadieni, rugs. 29 d., Peoria, Ill., įvyks National Conference of Catholic Charities suvažiavimas. Suvažiavimas bus pradėtas pontifikalinėmis šv. Mišiomis, kurias laikys J. E. ark. Amleto Giovanni Cognani, Apaštališkasis Delegatas Amerikai, šv. Marijos katedroj. Mišrusis katedros choras iš 100 balsų giedos Perosi "Missa Benedicamus Domino", Griesbacherio "Missa Stella Maris", taip pat Karl Koeh'o "Jubilate Domino", Otto Siegl'o "Tu es Petrus" ir "Benedicite Domine" — gregorijonišką.

Mišios šv. ir visos giesmės bus transliuojamos per Columbia radio tinklą nuo 10 iki 10:30 val. ryto, EST.

Verta visiems nepamiršti pasiklausyti. **Rap.**

SPORTAS

PASKUTINIS TURNYRAS

Lietuvių Golfininkų Sąjungos paskutinis turnyras (final) už čempionatą trofėjų įvyks 22 d. rugsėjo, Glen - Eagles Country club laukuose, prie Archer Ave. ir McCarthy Rd. Rugsėjo 15 d. lošimas davė sekančius rezultatus.

Šie nariai tapo pilnai kvali-

fikuoti lošimui už čempionato trofėjas ir kitas įvairias dovanas, kurios bus išdalintos per bankietą trumpoj atei ty po turnyro.

Sueiliavimas yra toks: Pirmieji keturi: J. S. Vitkus, S. Deksnis, J. Miller, Jr., ir Z. Poczulp.

Antrieji keturi: J. Pakel, A. P. Kvederas, C. J. Miller, D. Pivaronas.

Treti keturi: dr. I. G. Blozis, dr. J. Russell, J. Keser, L. T. Petrulis.

Ketvirtieji keturi: dr. St. Biežis, dr. A. J. Gussen, dr. C. Klianga, S. Jacobs.

Penktieji keturi: G. Jonaitis, G. Grybas, J. Gregg, P. Kaunietis.

Moterų sueiliavimas: Russe- lienė, D. Kvederienė, J. Milleriūtė, V. Micevičiūtė.

Visi tie, kurių vardai yra suminėti, turi būti 8:30 val. ryto pas referį linke, nes lošimas prasidės skirtu laiku. Poursomes eis vienos po kitą be jokio laukimo, o katras pavėluos, bus prašalintas by default.

Visi tie, kurių vardai nėra pažymėti, būkite laiku, nes sueiliavimas bus ant vietos ir išeisite lošti vėliau.

Šiam turnyre dalyvaus ir pašalinė publika. Taipgi bus svečių iš Chicagos. Visi įdomauja, kuris iš lietuvių liks golfo čempionas 1935 m.

Publikai ir svečiams įžanga dykai. Lošimas prasidės 9 val. ryto. Įžanga 1 dol.

Dr. A. J. Gussen

Geriausias gazolinas ir alyva prieinamomis kainomis
BALTUTIS OIL CO.
INC.

WHOLESALE
Gazolinas, Kerovinas, Pečiams Alyva Šildymui
GROvehill 1955
7000 So. Artesian Ave.

Retail stotis randasi
2625 West 47th Street
Telefonas LAFayette 0376

PATARNAUJAME GERAI IR GREITAI

METINIS PRANEŠIMAS

ŽIEMA jau čia pat. Laikas pagalvoti apie kurą. Gal ne vienas pats savęs klausia, kur reikia pirkti anglis, kad turėti šiltus kambarius šaltam orui užėjus.

Abejoti nėra reikalo. Gerą patarnavimą ir geras įvairios rūšies anglis galite gauti iš:

Grant Works Coal Yards
ADAM BERNADIŠIUS, Sav.
16th STREET IR 49th COURT, CICERO, ILL.
Telefonas Cicero 311

CICEROS ŽINIOS

BARN DANCE (ŠOKIAI)

Atvažiuokite į Cicero šeštadienio vakarą, rugs. 21 d., ir patirkite kokie būna tikri farmų šokiai. Vakarą rengia L. Vyčių 14 kuopa parapijos salėje. Ne tik muzika bus pritaikinta "barn" šokiams, bet pasirodys vietinių talentų, kad palinksminus šokėjus. Kas svarbiausia, tarp aštuntos ir devintos valandos bus dalinama dykai obuolinė "saidė".

FLATAS RENDON

Išsirenduoja 5 kambarių flatas, namas mūrinis, randasi Brighton Park, 4033 So. Artesian Ave. Ronda nebrangi. Atsisauskit pas savininką —

1425 W. 45th St., Tel. Yards 0406

PARDAVIMUI NAMAS

Pardavimui 2 pagyvenimų medinis namas po 4 kambarius. Kartu parduoda ir vieno fiato rakandai. Priežastis, savininkas išvažiuoja į Lietuvą.

1416 SOUTH 50th COURT
Cicero, Illinois

REIKALINGI DARBININKAI

Reikalingi laisninoti Steam Fiteriai ir Plumberiai. Atsisauskite tiesiog į

Marian Hills Seminary,
Hinsdale, Ill.
Rev. Br. Vitkus.

Komisija ragina visus nepraleisti šio gražaus pasilinksminimo. **A. J.**

CICERO. — Draugija Dievo Motinos Supulingos laikys mėnesinį susirinkimą rugsėjo 22 d., 1 valandą popiet, parapijos mokyklos šeštam kambary. Yra daug svarbių reikalų. **Korespondentė**

LIETUVIAI ADVOKATAI:

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)
(Metropolitan State Bank name)
Valandos kasdien nuo 9 iki 5
Panedėlio. Serodos ir Pėntnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas CANal 1175
NAMAI: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPublic 9600

Telephone: BOULEvard 2800

Joseph J. Grish
ir
Norbert Tumavick

Lietuviai Advokatai
4811 SOUTH ASHLAND AVENUE
Rm. 6515 S. ROCKWELL ST
Telephone: REPublic 9723
Rm. 1227 S. 50th AVE. CICERO
Telephone: CICERO 5335

Rez. 1460 No. Paulina St.
Phone ARMitage 0590

Ferdinand Petraitis
LIETUVIS ADVOKATAS
Suite 1009 — FRAnklin 6990
188 W. Randolph St.
Chicago

CLASSIFIED

AUTOMOBILES AUTOMOBILES

EMIL DENEMARK INC.
Vartotų Karų Bargenai

GAUTI MAINAIS ANT NAUJŲ BUICK KARŲ

BUICK '35, 5 Sedan 41, Trunk, garant. kaip naujas	\$895
BUICK '35, Club Sedan su trunk, garantuotas	\$925
BUICK '35, 5 Sedan 47, garantuotas	\$795
BUICK '34, 5 Coupe 58, mažai vartotas, garant.	\$895
BUICK '34, 5 Sedan 57, pulkus karas, garant.	\$895
BUICK '33, 5 Sedan 67, tobulas, garant.	\$695
BUICK '32, 5 Sedan 96, tobulam stovy	\$495
BUICK '32, 5 Coupe 96, labai pulkus, garant	\$495
BUICK '31, Sedan 91, gerol tvarkoj	\$395
BUICK '29, 2-4 Coupe, žemai apkalnuotas	\$ 95
BUICK '29, 5 Sedan 47, gražus mažas karas	\$295
BUICK '26, 7 Limo. Seši drat. ratai, eina O. K.	\$225
CADILLAC '30, 7 Sedan, pertalvintas	\$895
CADILLAC '30, 7 Sedan, labai pulkiam stovy	\$495
CHEVROLET '34, 5 Sedan, kaip naujas	\$495
HUDSON '29, 5 Sedan, bėm O. K.	\$ 95
LA SALLE '31, 5 Sedan, pulki vertybė	\$495
LA SALLE '30, 5 Sedan, 6 drat. ratai	\$345
LA SALLE '29, 5 Sedan, drat. ratai	\$195
LINCOLN '30, 5 Sedan, labai pulkus	\$295
NASH '32, 5 Sedan, geras mažas karas	\$295
OAKLAND '31, 2-4 Coupe, gerol tvarkoj	\$175
PACKARD '32, 7 Custom Sedan, tobulam stovy	\$875
PACKARD '31, 7 Custom Sedan, gerai bėgantis	\$395
PACKARD '30, 7 Sedan, pulkiam stovy	\$325
PIERCE '30, 2 Coupe, labai pulkam stovy	\$195
PONTIAC '34, 4 Durų Sedan, kaip naujas	\$495

TAIPGI DAUGELIS KITŲ ŽEMESNĖMIS KAINOMIS

Jūsų dabartinis karas primamas už rankpinigius, balansą lengvais išmokėjimais
3860 Ogden Ave. - Chicago
Crawford 4100